

Ghid pentru monitorizarea indicatorilor Programului Regional Centru 2021-2027

Acest ghid a fost elaborat în cadrul Acordului de servicii de asistență tehnică rambursabile (RAS) încheiat între Banca Mondială și România, și are ca scop îmbunătățirea capacității de M&E în contextul programelor operaționale (PO) finanțate de UE.

Cuprins

Listă de acronime	3
1. Scopul și publicul vizat de prezentul ghid	4
2. Glosar de termeni	5
3. Introducere	8
4. Tipuri de indicatori folosiți pentru monitorizarea PRC	9
5. Valorile de referință, obiectivele de etapă și țintele indicatorilor	10
6. Raportarea și transmiterea datelor	11
7. Evaluarea progresului	12
8. Publicarea rezultatelor	13
9. Alte documente care conțin informații privind indicatorii programului	14

Listă de acronime

AM	Autoritate de Management
CE	Comisia Europeană
CP	Cadrul de Performanță
FC	Fondul de Coeziune
FEDR	Fondul European de Dezvoltare Regională
FTJ	Fondul pentru o Tranziție Justă
OS	Obiectiv Specific
PRC	Programul Regional Centru 2021-2027
RCR	Indicator comun de rezultat
RDC	Regulamentul nr. 1060/2021 privind dispozițiile comune

1. Scopul și publicul vizat de prezentul ghid

Prezentul Ghid oferă informații despre indicatorii folosiți pentru monitorizarea Programului Regional Centru 2021-2027 (denumit în continuare PRC sau Programul). Ghidul urmărește să îi sprijine în primul rând pe cei implicați în dezvoltarea, evaluarea, gestionarea sau monitorizarea unui proiect finanțat de PRC, fiindu-le însă util și persoanelor care dețin responsabilități de monitorizare la nivel de program și care trebuie să lucreze cu indicatori. De asemenea, Ghidul poate oferi informații utile tuturor celor interesați de indicatorii PRC.

Printre situațiile unde Ghidul poate fi util se numără:

Pentru solicitanții și beneficiarii finanțărilor PRC

- La momentul elaborării cererii de finanțare, pentru a înțelege corect indicatorii și cerințele privind colectarea și raportarea datelor, astfel încât să poată estima corect resursele umane, financiare sau tehnice necesare pentru a obține datele necesare și dovezile corespunzătoare pentru demonstrarea îndeplinirii indicatorilor.
- La elaborarea procedurilor de management al proiectului, pentru a se asigura că există mecanismele necesare pentru monitorizarea indicatorilor.
- La întocmirea rapoartelor de monitorizare sau a cererilor de plată, pentru a se asigura că au fost furnizate dovezi corespunzătoare pentru a demonstra îndeplinirea indicatorilor.
- Atunci când se pregătește documentația pentru o vizită de monitorizare sau pentru auditarea proiectului.

Pentru Autoritatea de Management PRC

- În timpul evaluării proiectelor, de către evaluatori, pentru a asigura o înțelegere comună a conceptelor și o abordare unitară în ceea ce privește evaluarea aspectelor legate de indicatori.
- În timpul implementării proiectelor, de către ofițerii de monitorizare, atunci când verifică rapoartele de monitorizare și cererile de plată sau efectuează vizite de monitorizare.
- La încheierea proiectelor, pentru a se asigura că toate cerințele au fost îndeplinite.
- La colectarea și raportarea indicatorilor la nivel de program.
- La pregătirea evaluărilor anuale și a evaluării intermediare a programului.
- La compilarea analizelor și evaluărilor statistice.

Prezentul Ghid al Indicatorilor nu este un document de sine stătător. Ghidul trebuie să fie utilizat împreună cu documentele specifice emise pentru fiecare apel de proiecte, cu Manualul Beneficiarului și procedurile AM aplicabile. De asemenea, trebuie citit împreună cu Regulamentul UE privind prevederile comune nr. 1060/2021¹ (RDC), Regulamentul UE nr. 1058/2021 privind Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC)² și Orientările CE privind monitorizarea FEDR/FC/JTF³. Regulamentele UE, documentele emise la nivel de apel, Manualul Beneficiarului și procedurile AM au prioritate față de prezentul Ghid în cazul în care apar neconcordanțe.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1060&from=EN>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1058&from=EN>

³ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/evaluations-guidance-documents/2021/performance-monitoring-and-evaluation-of-the-european-regional-development-fund-the-cohesion-fund-and-the-just-transition-fund-in-2021-2027

2. Glosar de termeni

În cadrul prezentului ghid, se aplică următoarele definiții:

Termen	Definiție
Proiect selectat	Proiect cu contract de finanțare semnat. Conceptul este utilizat în legătură cu valorile indicatorilor din proiectele selectate, care se referă la țintele asumate prin contract (valoarea planificată).
Proiect pus în aplicare	Proiect implementat. Conceptul este utilizat în legătură cu valorile indicatorilor din proiectele puse în aplicare, care se referă la valorile obținute în urma implementării acțiunilor. Proiectul pus în aplicare poate fi un proiect în curs de implementare sau finalizat.
Grant	Contribuție financiară acordată cu titlu nerambursabil
Grant individual	Situație în care grantul este acordat direct organizației care beneficiază de sprijin; beneficiarul grantului este semnatar al contractului de finanțare. Definiția se aplică și în cazul în care organizația este partener în proiect.
Grant global	Situație în care contractul de finanțare este semnat cu beneficiarul proiectului, urmând ca grantul să fie acordat ulterior altor organizații, în calitate de beneficiari finali, în baza unor contracte subsecvente. Un grant global este, de exemplu, un contract semnat cu o entitate de management a clusterului, care sprijină, la rândul său, organizațiile din cadrul clusterului, în calitate de beneficiari finali.
Instrument financiar	O formă de sprijin care se acordă prin intermediul unei structuri prin care produsele financiare sunt furnizate destinatarilor finali (persoane fizice sau juridice care primesc sprijin).
Indicator	Un factor sau o variabilă utilizată pentru a măsura progresele înregistrate în vederea atingerii obiectivelor. În prezentul ghid, se referă la indicatorii de realizare și de rezultat ai programului, excluzând indicatorii financiari, de context sau alți indicatori stabiliți pentru monitorizarea proiectelor, decât cei incluși în Program.
Indicator comun	Indicator stabilit la nivelul UE, pentru a monitoriza toate operațiunile finanțate prin FEDR, FC și JTF. Acesta este inclus în Regulamentul 1058/2021 (Regulamentul FEDR/CF).
Indicator specific	Indicator stabilit special pentru monitorizarea operațiunilor finanțate prin PRC, de către AM.
Indicator de realizare	Un indicator cu ajutorul căruia se măsoară rezultatele specifice ale unei intervenții.
Indicator de rezultat	Un indicator măsurare a efectelor intervențiilor sprijinite, în special în ceea ce privește destinatarii direcți, populația vizată sau utilizatorii infrastructurii.
Valoare de referință	Valoarea unui indicator care descrie situația înainte de începerea implementării, în raport cu care pot fi evaluate progresele în implementare sau pot fi făcute comparații.

Termen	Definiție
	Valorile de referință ale indicatorilor se găsesc în Program [se va insera link], pentru fiecare obiectiv specific. Pentru indicatorii de realizare, valoarea de referință este stabilită la zero.
Obiectiv de etapă	<p>Valoare intermediară a unui indicator care trebuie atinsă la un moment dat pe durata implementării programului în raport cu un indicator de realizare inclus într-un obiectiv specific. Este utilizată doar pentru indicatorii de realizare și nu se aplică la nivel de proiect.</p> <p>Obiectivele de etapă se găsesc în Program [se va insera link], pentru fiecare obiectiv specific, și se referă la valorile indicatorilor, pentru întregul obiectiv specific de trebuie atinse până la finalul anului 2024.</p>
Țintă	<p>O valoare convenită în prealabil care trebuie atinsă până la sfârșitul perioadei de eligibilitate în raport cu un indicator inclus în cadrul unui obiectiv specific. Ajută la verificarea progresului intervenției sau arată rezultatele în raport cu ceea ce a fost planificat.</p> <p>Țintele pentru indicatorii din PRCse găsesc în Program [se va insera link], pentru fiecare obiectiv specific, și se referă la valoarea indicatorului, pentru întregul obiectiv specific, stabilită pentru a fi atinsă până la finalul anului 2029. Se folosește pentru toți indicatorii, atât cei de realizare, cât și cei de rezultat.</p> <p>La nivel de proiect, țintele trebuie atinse așa cum sunt stabilite în contractul de finanțare.</p>
Valoare planificată	La nivel de proiect, valoarea planificată a unui indicator este ținta asumată pentru acel indicator. La nivel de obiectiv specific sau program, valoarea planificată a unui indicator este suma valorilor planificate din proiectele selectate.
Valoare realizată	La nivel de proiect, valoarea realizată a unui indicator este valoarea obținută pentru acel indicator, în urma implementării activităților. Valoarea realizată se poate referi la un anumit moment pe parcursul implementării sau la valoarea finală.
Monitorizare	Un proces continuu și organizat de colectare sistematică a datelor pe parcursul ciclului de viață al proiectului sau al programului, pentru a urmări progresul acestora. De obicei, monitorizarea se referă la urmărirea progreselor în raport cu țintele și obiectivele stabilite anterior.
Perioada de raportare	<p>Perioada de raportare reprezintă intervalul de timp în care un beneficiar FESI trebuie să prezinte rapoarte periodice privind implementarea proiectului finanțat. Această perioadă este stabilită în contractul de finanțare și poate varia în funcție de natura proiectului și de regulile programului.</p> <p>De obicei, perioada de raportare se împarte în trimestre, dar pot exista și raportări semestriale, raportări finale, pentru toată durata proiectului, sau ad-hoc, pentru o anumită perioadă, conform instrucțiunilor autorităților programului.</p>
Operațiune	(a) un proiect, un contract, o acțiune sau un grup de proiecte selectate în cadrul unui program;

Termen	Definiție
	(b) în contextul instrumentelor financiare, contribuția unui program la un instrument financiar și sprijinul financiar ulterior acordat destinatarilor finali prin instrumentul financiar respectiv
Intervenție	Acțiune sau grup de acțiuni implementate cu sprijinul Programului. Poate fi utilizat în mod interschimbabil cu operațiune.
Logica intervenției	O descriere narativă sau vizuală a modului în care se așteaptă ca programul să funcționeze, lanțul de elemente care conduc la schimbarea așteptată. Acesta prezintă, de obicei, legăturile dintre nevoi, obiective, intrări, activități, realizări anticipate, rezultate, impact, factori externi etc.
Performanță	În contextul prezentului ghid, performanța este definită ca fiind capacitatea Programului de a atinge obiectivele de etapă și țintele stabilite pentru indicatorii săi
Cadrul de performanță (CP)	Un set de indicatori în funcție de care Comisia Europeană, în cooperare cu statele membre, analizează performanța programului. CP este alcătuit din: <ul style="list-style-type: none"> a) indicatorii de realizare și de rezultat stabiliți pentru fiecare obiectiv specific al Programului; b) obiectivele de etapă care trebuie atinse până la sfârșitul anului 2024 pentru indicatorii de realizare; (c) țintele ce trebuie atinse până la sfârșitul anului 2029 pentru indicatorii de realizare și de rezultat.
Evaluare intermediară a performanței	O evaluare efectuată de statul membru în ceea ce privește progresul programului către atingerea obiectivelor sale, ținând cont de distanța față de atingerea jaloanelor asociate indicatorilor și de elemente precum: evoluția mai amplă a dezvoltării socio-economice, noile provocări identificate în zona programului, dificultățile întâmpinate în implementare etc.

Sursa: [RDC 1060/2021, Better Regulation Toolbox](#) și adaptări în conformitate cu cele două documente

3. Introducere

Monitorizarea indicatorilor este o funcție continuă a managementului de proiect și de program. Monitorizarea presupune urmărirea sistematică a implementării, astfel încât acțiunile preconizate să fie implementate cu succes și rezultatele să fie obținute, pentru a asigura atingerea obiectivelor. Indicatorii oferă un mijloc de măsurare a progreselor înregistrate și a distanței față de țintele stabilite inițial, având în vedere obiectivele asumate. Analiza datelor privind indicatorii permite un raționament informat cu privire la necesitatea adoptării unor măsuri corective pentru a îmbunătăți implementarea, putând genera și reflecții cu privire la oportunitatea și eficacitatea acțiunilor.

Indicatorii de program sunt stabiliți, monitorizați și raportați în conformitate cu reglementările UE. Principalele reglementări privind indicatorii sunt stabilite în Regulamentul (CE) nr. 1060/2021 privind dispozițiile comune⁴ și în Regulamentul (UE) nr. 1058/2021 privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC)⁵. Acestea includ detalii cu privire la modul în care sunt stabiliți indicatorii la nivel de program, la datele care trebuie colectate și raportate și cum ar trebui să se facă acest lucru, precum și informații privind modalitățile în care vor fi utilizate informațiile colectate. Progresul este evaluat în raport cu obiectivele de etapă și cu țintele stabilite în timpul programării.⁶ Regulamentele prezintă și responsabilitățile principalilor actori implicați în monitorizarea indicatorilor.

Proiectele finanțate prin PRC trebuie să contribuie la atingerea țăntelor indicatorilor de program stabiliți de Autoritatea de Management (AM). În cadrul programului, fiecare obiectiv specific are un set diferit de indicatori stabilit de AM, în funcție de acțiunile care vor fi finanțate. Fiecare proiect trebuie să contribuie la atingerea țăntelor indicatorilor de program. În acest scop, AM specifică exact indicatorii în Ghidul Solicitantului aferent fiecărui apel și, acolo unde este necesar, estimează țăntele minime care trebuie atinse la nivel de proiect. La rândul lor, beneficiarii elaborează cererile de finanțare pe baza instrucțiunilor din ghid, stabilesc țăntele și, dacă este necesar, estimează valorile de referință pentru indicatorii din proiectelor lor. Este responsabilitatea beneficiarilor să se asigure că activitățile din proiect vor conduce la îndeplinirea indicatorilor, în condițiile asumate prin contractul de finanțare, pentru evitarea eventualelor penalități și corecții. În acest context, derularea activităților, mai ales a procedurilor de achiziții publice trebuie planificată cu deosebită atenție.

În timpul implementării proiectelor, datele privind indicatorii sunt colectate, verificate și raportate în sistemul de monitorizare al AM (SMIS). Indicatorii sunt colectați la nivel de proiect, beneficiarii având responsabilitatea de a aduna datele și documentele justificative, de a verifica acuratețea informațiilor și de a le raporta în SMIS, urmând instrucțiunile din Manualul Beneficiarului. Ofițerii de monitorizare din cadrul AM sprijină beneficiarii în sarcina lor și verifică dacă datele raportate, pentru a asigura calitatea acestora.

Monitorizarea indicatorilor ajută AM să vadă dacă programul merge în direcția corectă pentru a-și atinge obiectivele și, respectiv, dacă fondurile sunt utilizate în mod eficient. AM colectează informații despre toate operațiunile, pentru a urmări performanța globală a Programului. Colectarea de informații permite AM să detecteze și dacă anumite operațiuni sau tipuri de operațiuni nu au rezultate satisfăcătoare și să ia măsurile corective necesare pentru a se asigura că obiectivele sunt îndeplinite. Pe baza datelor privind indicatorii, AM poate să informeze părțile interesate și publicul cu privire la modul în care au fost cheltuite resursele și ce rezultate au fost obținute pentru grupurile țintă și

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1060&from=EN>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1058&from=EN>

⁶ Articolele 16 și 22 din RDC

comunitățile pe care le-a sprijinit. Indicatorii de monitorizare furnizează și informații utile pentru evaluare.

Indicatorii colectați pentru PRC sunt ulterior agregați cu datele colectate la nivelul altor programe care utilizează aceiași indicatori, pentru a înțelege progresul la nivel național și european. Aceștia pot fi folosiți de autoritățile naționale pentru a vedea progresul general în ceea ce privește obiectivele stabilite în Acordul de Parteneriat sau pentru a evalua contribuția fondurilor UE la strategiile naționale. Mai pot fi utilizați și de CE pentru a arăta progresul intervențiilor sprijinite prin intermediul FEDR, al FC și al FTJ.

4. Tipuri de indicatori folosiți pentru monitorizarea PRC

Indicatorii folosiți pentru monitorizarea PRC sunt stabiliți în conformitate cu reglementările UE. În conformitate cu RDC Art. 22, programele trebuie să includă indicatori de realizare și de rezultat, așa cum sunt definiți mai jos⁷, pentru fiecare obiectiv specific. Aceștia reflectă tipurile de intervenții care vor fi finanțate și legăturile logice dintre acțiuni, realizările și rezultatele acestora. Indicatorii financiari nu sunt stabiliți în mod explicit prin regulamentele UE⁸.

- Indicatorii de realizare sunt folosiți pentru a ține evidența realizărilor specifice (produse) ale intervențiilor sprijinite
- Indicatorii de rezultat sunt folosiți pentru a observa efectele directe (rezultatele) generate de realizări, imediat după ce intervenția a avut loc. Indicatorii de rezultat se referă la destinatarii direcți, la populația vizată sau la utilizatorii infrastructurii.

Indicatorii de program sunt „comuni”, adică stabiliți la nivelul UE, sau „specifici”, stabiliți în special pentru Program. Indicatorii comuni sunt indicatori standardizați, definiți la nivelul UE în Regulamentul 1058/2021 privind FEDR, care urmează să fie utilizați pentru toate programele finanțate prin FEDR, FC și FTJ. Acești indicatori sunt agregați la nivelul UE pentru toate programele, pentru a evalua progresul general al intervențiilor sprijinite de UE, într-o manieră unitară. Majoritatea indicatorilor din PRC sunt indicatori comuni. Cu toate acestea, în cazul anumitor intervenții, indicatorii comuni nu au fost suficienți pentru a reflecta principalele realizări și rezultate care trebuie obținute, iar AM a stabilit indicatori specifici. Nu există nicio diferență între indicatorii comuni și cei specifici în ceea ce privește colectarea și raportarea acestora.

Fiecare indicator din PRC este detaliat printr-o fișă, în care sunt prezentate cele mai relevante informații. Scopul fișelor este de a oferi un instrument de lucru pentru cei care utilizează, colectează și raportează indicatorii de program. Acestea includ definiții ale indicatorilor și ale principalelor concepte, precum și descrieri metodologice cu privire la procesul de colectare a datelor și de raportare, inclusiv calendarul, regulile de agregare și documentele justificative sugerate pentru a demonstra îndeplinirea indicatorilor. Toate fișele indicatorilor sunt incluse în secțiunea 10 din prezentul ghid. Detalii cu privire la indicatori se regăsesc și în Metodologia privind elaborarea Cadrului de Performanță, și în *documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind performanța, monitorizarea și evaluarea Fondului european de dezvoltare regională, a Fondului de coeziune și a Fondului de tranziție echitabilă în perioada 2021-2027*⁹. De asemenea, AM poate include informații suplimentare în

⁷ Definițiile indicatorilor de realizare și de rezultat sunt prezentate conform Art. 2 din RDC

⁸ Indicatori de program care se referă la valori financiare, cum ar fi RCO08. Valoarea nominală a echipamentelor de cercetare și inovare este considerată indicator de realizare, conform Anexei 1 la Reg. 1060/2021.

⁹

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/performance2127/performance2127swd.pdf

Ghidurile Solicitantului pentru fiecare apel în parte, în Manualul Beneficiarului sau în alte instrucțiuni.

5. Valorile de referință, obiectivele de etapă și țintele indicatorilor

La nivel de program, art. 16 din RDC și art. 8 din Regulamentul FEDR/CF detaliază modul în care trebuie stabilite valorile de referință, obiectivele de etapă și țintele pentru indicatori, la nivel de program. Pentru toți indicatorii trebuie să existe o țintă la nivel de obiectiv specific, adică o valoare care să fie atinsă, până la sfârșitul anului 2029. Obiectivele de etapă, adică valorile care trebuie atinse până la sfârșitul anului 2024, sunt necesare numai pentru indicatorii de realizare și nu se aplică în proiecte. Valorile de referință sunt necesare pentru unii indicatori de rezultat și nu sunt necesare pentru indicatorii de realizare. Ca atare, valorile de referință pentru toți indicatorii de realizare din program sunt stabilite ca fiind zero.

La nivel de proiect, valorile de referință și țintele vor fi stabilite de către beneficiari, în conformitate cu prevederile Ghidului Solicitantului. Beneficiarii trebuie să stabilească țintele pentru toți indicatorii din proiectele lor, care devin obligatorii odată ce contractele de finanțare sunt semnate. Pentru anumiți indicatori de rezultat (de exemplu, privind eficiența energetică), beneficiarilor li se poate solicita și să furnizeze date privind valorile de referință (respectiv, valorile înregistrate înaintea începerii implementării proiectului). Instrucțiunile specifice vor fi incluse în Ghidul pentru fiecare apel.

Colectarea datelor

Datele privind indicatorii sunt colectate din proiecte și agregate ulterior la nivel de program. Indicatorii care se referă direct la realizările și rezultatele generate în cadrul proiectelor vor necesita colectarea datelor la nivel de proiect, de către beneficiari, din surse corespunzătoare (e.g., înregistrări/documente proprii ale proiectului, registre școlare pentru informații privind capacitatea claselor și numărul de elevi, înregistrări ale muzeelor privind biletele, senzori instalați pentru numărarea traficului nemotorizat etc.). Detaliile referitoare la colectarea fiecărui indicator în parte sunt prezentate în fișele indicatorilor [a se vedea Secțiunea 10].

Colectarea datelor de către beneficiari

Beneficiarii¹⁰ sunt responsabili pentru colectarea datelor privind indicatorii monitorizați la nivel de proiect. Pentru indicatorii care se referă la realizările și rezultatele generate direct în cadrul proiectelor, cum ar fi kilometri de infrastructură, vizitatori la situri culturale sau locuri de muncă create, datele sunt colectate de către beneficiari. Este necesară colectarea de informații atât despre progresul înregistrat în atingerea țintelor, cât și a documentelor justificative care demonstrează atingerea valorilor respective. Dovezile se pot referi la documentele din proiect (cum ar fi contractele de muncă), date statistice sau administrative emise de autorități (cum ar fi cele referitoare la populație) sau date colectate de terți (cum ar fi datele privind utilizatorii infrastructurilor construite, care sunt colectate de operatori sau de contractanți specializați). Toate datele trebuie încărcate în SMIS.

Colectarea datelor privind progresele înregistrate, mai ales pentru indicatorii de rezultat, poate necesita acțiuni specifice, care trebuie realizate de Beneficiarul proiectului și/sau de partenerii din proiect. Astfel de acțiuni pot include instalarea de echipamente de monitorizare sau stabilirea de proceduri specifice, efectuarea de studii sau analize. Se recomandă alocarea unor resurse adecvate

¹⁰ Beneficiarii includ toți partenerii din proiect, atunci când proiectele sunt implementate în parteneriat

pentru aceste activități și asigurarea mecanismelor de verificare necesare pentru a se asigura că informațiile necesare pentru indicatori sunt colectate în mod corespunzător.

Pentru unii indicatori este necesară o defalcare. Aceste subseturi de date sunt folosite pentru a cuantifica obiectul exact al sprijinului. De exemplu, acesta este și cazul *RCO01. Întreprinderi sprijinite (din care: microîntreprinderi, întreprinderi mici, mijlocii, mari)*. Mai multe detalii privind indicatorii care necesită defalcare se regăsesc în fișele indicatorilor. Beneficiarii trebuie să se asigure că există toate elementele necesare pentru a garanta colectarea detaliată a datelor privind defalcările solicitate.

Colectarea datelor de către AM

Pe baza datelor din SMIS, AM agregă valorile indicatorilor la nivel de program. AM colectează valorile atinse de indicatori pe baza informațiilor transmise de către beneficiari pentru proiectele în curs de desfășurare, finalizate sau aflate în perioada de sustenabilitate. Datele sunt verificate de către ofițerii de monitorizare și agregate pentru a calcula realizările la nivelul fiecărui obiectiv specific și/sau la nivel de program.

6. Raportarea și transmiterea datelor

Raportarea în timpul implementării operațiunilor permite părților interesate să urmărească progresul înregistrat în raport cu obiectivele de etapă și cu țintele stabilite inițial. La nivel de proiect, raportarea se face în conformitate cu Manualul Beneficiarului, iar datele sunt încărcate/completate în sistemul de monitorizare al AM. La nivel de program, transmiterea datelor și raportarea se fac în conformitate cu Art. 42 din RDC.

Raportarea și transmiterea datelor de către beneficiari

Beneficiarii sunt responsabili să raporteze date privind indicatorii pe parcursul implementării. Datele referitoare la gradul de realizare al indicatorilor trebuie să fie raportate la transmiterea rapoartelor de progres sau a cererilor de plată, la depunerea raportului final și, de asemenea, la solicitarea AM, conform procedurilor de monitorizare în vigoare.

Atunci când proiectul este implementat în parteneriat, partenerul principal este responsabil de raportarea datelor către AM pentru toți indicatorii. Prin urmare, se așteaptă ca partenerul principal să colecteze și/sau să agreghe datele relevante de la partenerii de proiect. Se recomandă stabilirea unor proceduri de lucru și responsabilități clare la nivel de proiect, încă de la început. Este posibil și ca datele de monitorizare să fie colectate de către terți, cum ar fi contractanții care desfășoară anumite activități în cadrul proiectelor; chiar și în acest caz, partenerul principal își va asuma responsabilitatea pentru colectarea, verificarea și raportarea datelor de monitorizare.

Cu excepția valorilor de referință cerute pentru unii indicatori, beneficiarii vor trebui să raporteze doar valorile realizate ale indicatorilor. Raportările trebuie să se refere doar la valorile obținute pentru indicatori și nu trebuie să conțină estimări. Fac excepție valorile de referință, solicitate doar în cazul anumitor indicatori de rezultat. Înregistrarea valorilor realizate se va face conform instrucțiunilor, de exemplu: la finalizarea activității, la finalul proiectului, la un an după încheierea proiectului etc. Se va considera că o valoare este atinsă doar când sunt îndeplinite condițiile specificate în fișa indicatorului respectiv și în ghidul solicitantului.

Beneficiarii sunt responsabili să asigure calitatea corespunzătoare a datelor din proiectele lor. Datele raportate trebuie să fie corecte și să se transmită la timp. Beneficiarii trebuie să se asigure că măsurarea progresului este corectă, conform fișei indicatorului. De exemplu, un proiect poate avea mai multe posturi noi care trebuie ocupate, iar acestea pot fi cu normă întreagă, cu jumătate de normă

sau sezoniere. În cazul indicatorului RCR01 „Locuri de muncă create în entitățile sprijinite”, unitatea de măsură este *echivalentul anual cu normă întreagă*, și nu numărul efectiv de locuri de muncă. Beneficiarul trebuie să calculeze și să raporteze media anuală a echivalentului locurilor de muncă cu normă întreagă, create de proiect, pe baza metodologiei prezentate în fișa indicatorului.

Datele raportate trebuie să reflecte progresul înregistrat în raport cu țintele stabilite. Trebuie furnizate informații cu privire la valorile totale obținute în proiect, precum și la valorile obținute în perioada de raportare. Acest lucru va permite măsurarea progresului în diferite momente pe parcursul implementării.

Transmiterea și stocarea datelor se realizează în format electronic. Datele sunt transmise prin intermediul sistemului electronic al programului, SMIS. Explicațiile privind modul de introducere a informațiilor în sistem sunt incluse în Manualul Beneficiarului și în Manualul SMIS [se va insera link]. Beneficiarii sunt responsabili pentru înregistrarea și stocarea, în SMIS, a datelor privind fiecare proiect, inclusiv, dacă este cazul, a datelor privind entitățile sau participanții individuali și o defalcare a datelor privind indicatorii.

Raportarea și transmiterea datelor de către AM

AM raportează valorile indicatorilor către CE, în conformitate cu Art. 42 din RDC. Valorile indicatorilor sunt raportate pentru fiecare OS, la fiecare 6 luni (31 ianuarie și 31 iulie). Fiecare raport include informații despre țintele asumate prin proiectele selectate, despre valorile atinse în perioada de raportare, precum și despre valorile obținute cumulativ, de la începutul implementării¹¹. Informațiile privind proiectele selectate sunt deosebit de importante la începutul implementării, când se așteaptă ca valorile atinse să fie scăzute.

Raportarea se poate face și în scopul informării altor părți interesate. Autorității de Management i se poate cere să raporteze date privind indicatorii către alte părți interesate, cum ar fi Comitetul de Monitorizare, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, alte ministere sau alte părți interesate. Conținutul și calendarul acestor rapoarte depind de nevoile de informații ale utilizatorilor. Tocmai de aceea este necesar ca datele disponibile să fie cât mai exacte și mai actualizate posibil, reflectând gradul de realizare al tuturor operațiunilor la acel moment.

AM este responsabilă pentru asigurarea calității, acurateței și fiabilității sistemului de monitorizare și a datelor privind indicatorii. În acest scop, AM va monitoriza, verifica și valida periodic datele, pe toată perioada programului. SMIS efectuează și validări automate, în special pentru a evita dubla contabilizare la nivelul obiectivelor specifice și al programului. Datele raportate de beneficiari vor fi verificate de către monitorii de proiect, conform procedurilor interne ale AM. În scopul verificării și validării, se pot efectua verificări și audituri suplimentare, fie pe scară largă, pentru toate datele din fiecare proiect, fie pentru un eșantion. Ca parte a evaluării Programului, AM poate efectua o analiză mai aprofundată prin sondaje sau mijloace calitative. În scopul validării datelor ar putea fi necesar și accesul la date suplimentare deținute în cadrul proiectelor.

7. Evaluarea progresului

Datele privind indicatorii sunt folosite pentru a urmări progresul înregistrat în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor propuse. La nivel de program, progresul este evaluat în raport cu jaloanele stabilite pentru 2024 și cu țintele stabilite pentru 2029. La nivel de proiect, progresul este analizat în

¹¹ „Cumulativ” înseamnă ca în fiecare an să se ofere o valoare care include valoarea selectată și realizată în anii anteriori, pentru a permite compararea cu obiectivele de etapă și țintele cumulative relevante.

raport cu țintele stabilite pentru a fi atinse până la sfârșitul implementării sau la o perioadă ulterioară. La nivel de proiect, progresul înregistrat în ceea ce privește indicatorii este evaluat la sfârșitul implementării sau în timpul perioadei de sustenabilitate. În cazul neîndeplinirii indicatorilor, AM poate aplica diverse măsuri, inclusiv diminuarea finanțării.

La nivelul programului, atingerea obiectivelor de etapă stabilite pentru indicatorii de realizare se analizează în timpul evaluării intermediare (mid-term review). Conform cu art. 18 din RDC, o evaluare a progresului înregistrat la nivelul programului trebuie transmisă către CE până la 31 martie 2025. Evaluarea ia în considerare performanța, adică progresul în atingerea obiectivelor de etapă pentru indicatorii de realizare, precum și următoarele elemente:

- noile provocări identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări adoptate în 2024
- progresul înregistrat în implementarea planului național integrat privind energia și clima
- progresul înregistrat în implementarea principiilor [Pilonului european al drepturilor sociale](#)¹²
- situația socio-economică a regiunii în cauză, cu accent special pe nevoile teritoriale
- orice evoluție financiară, economică sau socială negativă majoră
- principalele rezultate ale evaluărilor relevante.

Pe baza rezultatelor evaluării intermediare, CE decide cu privire la alocarea definitivă a cuantumului de flexibilitate¹³ și la eventualele modificări ale programului. Nu există praguri stabilite care să fie atinse în ceea ce privește obiectivele de etapă ale programului. Pe baza valorilor atinse până în 2024 și a rezultatelor evaluării programului, CE va decide asupra modului în care va fi alocat cuantumul de flexibilitate. Țintele indicatorilor și alocările de resurse financiare, pe priorități, pot fi revizuite cu această ocazie.

8. Publicarea rezultatelor

Progresul indicatorilor la nivel de program reprezintă informație publică. Conform reglementărilor UE, datele privind gradul de îndeplinire a țăintelor indicatorilor vor fi publicate de către AM pe site-ul programului [ADR Centru | PR 2021-2027](#), la fiecare raportare. Datele privind indicatorii sunt publicate și pe [portalul de date deschise pentru fondurile structurale și de investiții europene al Comisiei Europene](#). Aceste date sunt agregate la nivelul fiecărei OS, sau la nivel de program și nu includ referiri la proiecte individuale.

Cu toate acestea, se recomandă ca datele privind indicatorii să fie făcute publice și la nivel de proiect. Acest lucru ar sprijini responsabilitatea și transparența și ar putea fi deosebit de relevant în cazul proiectelor de importanță strategică, precum și în cazul proiectelor implementate de autoritățile publice. Informațiile vor fi publicate fie pe website-urile proiectelor (dacă sunt disponibile), fie pe cel al programului.

Datele ar trebui publicate ținând cont de publicul care le va accesa și utiliza. Datele privind indicatorii pot fi utile atât pentru procesul decizional, la nivel local, cât și în scopuri de cercetare. Acestea ar putea furniza informații relevante pentru cetățeni, întreprinderi și alte părți interesate. Atunci când publică

¹² https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights_ro

¹³ Cuantumul de flexibilitate este definită la articolul 86 din RDC și reprezintă o sumă care corespunde la 50 % din contribuția UE pentru anii 2026 și 2027 pentru fiecare program. Această sumă este alocată în mod definitiv programului după adoptarea deciziei Comisiei în urma evaluării intermediare, în conformitate cu articolul 18 din RDC.

date privind indicatorii, AM și beneficiarii ar trebui să țină cont de faptul că informațiile sunt utile atâta timp cât sunt oferite la timp, sunt accesibile și utilizabile. Principiile pentru date deschise¹⁴ oferă orientări suplimentare în acest sens. În același timp, se recomandă ca informațiile să fie comunicate în diferite formate (baze de date, precum și infografice, care sunt ușor de înțeles de către publicul neexperimentat) și prin diferite canale, inclusiv *social media*. Cu toate acestea, trebuie să se acorde o atenție deosebită asigurării protecției datelor personale sau sensibile. Strategia de comunicare a programului [se va insera link] și Manualul Beneficiarului pot oferi orientări suplimentare privind modul de comunicare a datelor, inclusiv a indicatorilor.

9. Alte documente care conțin informații privind indicatorii programului

Următoarele documente conțin informații importante în ceea ce privește indicatorii Programului. Este important de reținut faptul că, în cazul unor neconcordanțe cu orientările actuale, informațiile din Ghidul Solicitantului, din Manualul Beneficiarului sau din alte instrucțiuni emise de AM, acestea din urmă au întâietate.

Ghidul Solicitantului

- Informații privind indicatorii de program utilizați pentru apelul respectiv.
- Scurte explicații privind modul în care se așteaptă ca indicatorii să reflecte acțiunile desfășurate în timpul implementării și realizările obținute.
- Explicații detaliate privind colectarea datelor: calendar, metode, surse, defalcare și cerințe specifice.
- Indicații privind documentele justificative necesare.
- Țintele minime pentru indicatori, dacă este cazul
- Criterii de evaluare legate de indicatori, inclusiv, de exemplu, cele care se referă la coerența proiectului sau la legăturile dintre acțiuni / realizări / rezultate / resurse.
- Scurte explicații privind activitățile de monitorizare pe care beneficiarul proiectului și partenerii trebuie să le desfășoare în ceea ce privește indicatorii.

Contractul de finanțare / Manualul beneficiarului / Instrucțiuni

- Cerințe exacte în ceea ce privește responsabilitățile Beneficiarilor în ceea ce privește colectarea, raportarea, asigurarea calității și stocarea datelor.
- Cerințe exacte în ceea ce privește furnizarea de documente justificative privind gradul de realizare al indicatorilor.
- Informații privind posibilele măsuri corective, în cazul în care țintele nu sunt atinse
- Instrucțiuni privind utilizarea SMIS pentru înregistrarea/ raportarea datelor privind indicatorii
- Cerințe privind publicarea datelor referitoare la indicatori
- Liste de verificare pentru validarea datelor

Informații suplimentare privind indicatorii FEDR sunt disponibile în **documentul de lucru al serviciilor Comisiei privind performanța, monitorizarea și evaluarea Fondului european de dezvoltare**

¹⁴ [Principii - Carta internațională a datelor deschise](#)

regională, a Fondului de coeziune și a Fondului de tranziție echitabilă în perioada 2021-2027 ¹⁵ .

Acestea le sunt utile mai ales celor care doresc să înțeleagă mai multe despre:

- Descrierea indicatorilor FEDR
- Informații generale privind stabilirea ȋintelor programului
- Informații generale privind colectarea și raportarea indicatorilor la nivel de program
- Informații generale privind evaluarea la nivel de program
- Informații generale privind utilizarea datelor la nivelul UE

¹⁵ [performance2127_swd.pdf \(europa.eu\)](#)